Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Wczesna edukacja przyrodnicza i eksperymentowanie, PG_00194699						
Kierunek studiów	Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu	2027/2028			
Poziom kształcenia	jednolite magisterskie		Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki			
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji	na uczelni			
Rok studiów	2		Język wykładowy	polski			
Semestr studiów	4		Liczba punktów ECTS	5.0			
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia	zaliczenie			
Jednostka prowadząca							
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Alicja Komorowska-Zielony				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						

Formy zajęć							
	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	15.0	30.0	0.0	0.0	0.0	45
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						

Aktywność studenta i liczba godzin pracy					
	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	45	0.0	80.0	125

Cel przedmiotu	
	Pogłębienie podstaw wiedzy studenta z dziedzin przyrodniczych w zakresie niezbędnym do pracy we wczesnej edukacji. Rozumienie możliwości i znaczenia rozwijania u dziecka umiejętności obserwacji i analizy zjawisk przyrodniczych oraz kompetencji dziecka w zakresie rozumienia i poszanowania przyrody. Poznanie sposobów rozwijania postawy badawczej dziecka, organizowania środowiska wspierające rozwój dziecka, Rozumienie wartości nauki przez samodzielne działanie i odkrywanie oraz wartości dziecięcego eksperymentowania.

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[PPWJ5_W15] ma pogłębioną, uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę na temat różnych typów i funkcji oceniania	ma wiedzę dotyczącą oceniania aktywności badawczej dziecka, ucznia i jej funkcji w rozwoju poznawczym	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[PPWJ5_U07] ma umiejętności pozwalające na rozwijanie kompetencji kluczowych dzieci lub uczniów, w szczególności kreatywności, krytycznej refleksji i umiejętności samodzielnego oraz zespołowego rozwiązywania problemów	ma umiejętności rozwijania kreatywności dzieci i uczniów w zakresie wczesnej edukacji przyrodniczej, a także ma umiejętności indywidualnego i zespołowego przedstawiania zagadnień przyrody ożywionej i nieożywionej	[SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[PPWJ5_U06] ma umiejętności pozwalające na identyfikowanie i rozbudzanie zainteresowań dzieci lub uczniów oraz odpowiednie dostosowywanie sposobów i treści kształcenia	ma umiejętności rozpoznawania, rozwijania i wykorzystywania zainteresowań przyrodniczych dzieci, uczniów w projektowaniu zajęć edukacji przyrodniczej	[SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[PPWJ5_U02] ma umiejętności pozwalające na rozpoznawanie potrzeb, możliwości i uzdolnień dzieci lub uczniów oraz projektowanie i prowadzenie działań pedagogicznych, a także planowanie, realizację i ocenę spersonalizowanych programów kształcenia i wychowania	ma umiejętności krytycznego i refleksyjnego analizowania strategii rozwiązywania problemów z zakresu przyrody ożywionej i nieożywionej w podręcznikach z zakresu wczesnej edukacji . Uzasadnia swoje oceny przywołując terminologię i koncepcje poznawcze. Dostrzega szanse rozwojowe i ograniczenia w stosowanych w szkole metodach nauczania przyrody	[SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[PPWJ5_U04] ma umiejętności pozwalające na dobieranie, tworzenie, testowanie i modyfikowanie materiałów, środków oraz metod adekwatnie do celów wychowania i kształcenia	ma umiejętności projektowania zajęć przyrodniczych dla dzieci, uczniów z zastosowaniem środków, metod i form organizacyjnych pozwalających na realizację celów wczesnej edukacji przyrodniczej	[SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport
	[PPWJ5_K03] ma kompetencje społeczne umożliwiające budowanie relacji wzajemnego zaufania między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, w tym rodzicami lub opiekunami dziecka lub ucznia oraz włączanie ich w działania sprzyjające efektywności edukacyjnej	ma kompetencje społeczne umożlwiające odpowiednie przygotowanie się do zajęć w zakresie edukacji przyrodniczej we współpracy z innymi w działania sprzyjające efektywności edukacji	[SK2] prezentacja/projekt/referat/ raport
	[PPWJ5_U03] ma umiejętności pozwalające na wykorzystywanie w codziennej praktyce edukacyjnej różnorodnych sposobów organizowania środowiska uczenia się i nauczania, przy uwzględnieniu specyficznych potrzeb i możliwości poszczególnych dzieci lub uczniów oraz grupy	ma umiejętności animowania prac nad rozwojem myślenia i uruchamiania aktywności badawczej dzieci wykorzystując wiedzę z zakresu psychologii i uwzględniając potrzeby, możliwości dziecka, ucznia	[SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[PPWJ5_W10] ma uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę na temat metodyki wykonywania zadań – norm, procedur i dobrych praktyk stosowanych w wychowaniu przedszkolnym i edukacji wczesnoszkolnej	ma wiedzę dotyczącą podstaw metodycznych planowania i prowadzenia zajęć z edukacji środowiskowej z wykorzystaniem obserwacji przyrodniczych/ wycieczki - zajęć terenowych/ doświadczeń i eksperymentów. Ma wiedzę na temat tworzenia warunków aktywności badawczej dziecka, ucznia i znaczenia samodzielnych odkryć w świecie przyrody dla rozwijania logicznego myślenia	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna

Treści przedmiotu	**Wykład:** Założenia organizacyjne wczesnej edukacji przyrodniczej. Warsztat badawczy dziecka. Rodzaje zajęć terenowych i wycieczek. Obserwacja zjawisk i obiektów przyrodniczych. Metody, techniki, narzędzia i pomoce dydaktyczne w edukacji przyrodniczej. **Ćwiczenia:** Prowadzenie obserwacji obiektów przyrody ożywionej i nieożywionej, prezentacja dokumentacji i dyskusja nad wynikami. Projektowanie zajęć terenowych, eksperymentów. Zajęcia na terenowych ścieżkach przyrodniczych (m.in. Lasy Trójmiejskie). Prezentacja scenariuszy zajęć z wykorzystaniem aktywnych sposobów badania przyrody i dostępnych pomocy dydaktycznych. Analizowanie materiałów przeznaczonych dla wczesnej edukacji przyrodniczej.
Wymagania wstępne i dodatkowe	Zaliczenie przedmiotu Wiedza przyrodnicza we wczesnej edukacji.

Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się

Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
Portfolio dotyczące wybranego zagadnienia zawierające projekty eksperymentów	51.0%	40.0%
Projekt wycieczki/zajęć terenowych	51.0%	20.0%
Dokumentacja przeprowadzonej obserwacji wybranego obiektu	51.0%	15.0%
Test	51.0%	25.0%

Zalecana lista lektur

Podstawowa lista lektur	Budniak A., (2009)Edukacja społeczno przyrodnicza dzieci w wieku przedszkolnym i młodszym szkolnym. Podręcznik dla studentów, Kraków Komorowska-Zielony A. (red),(2008), Twórcze działania przyrodnicze i matematyczne w edukacji wczesnoszkolnej, Gdańsk. Luck G., (2007), Nowe i łatwe eksperymenty dla rodziców i dzieci, Kielce Meiani A.(2005), Wielka księga eksperymentów, Raków Michalak R. Parczewska T. (2019), (Nie)obecność outdoor education w kształceniu szkolnym, Lublin Rybska E., (2017), Przyroda w osobistych koncepcjach dziecięcych - implikacje dla jej nauczania z wykorzystaniem rysunku, Poznań Szkurłat E. 2005), Praktyczne aspekty edukacji przyrodniczej, Łódź
Uzupełniająca lista lektur	Andrew K.(2024), Odkrywanie natury. Książka aktywnościowa dla dzieci 50 kreatywnych projektów na świeżym powietrzu, które rozbudzą ciekawość, Warszawa Bradley K.(2023), To pestka! Czyli ogrodnictwo dla dzieci, Warszawa Claybourne A.(2024), Popatrz w górę. Odkryj niebo za dnia i w nocy, Poznań Szatan E., Komorowska-Zielony A., (2025), Szkolne i pozaszkolne aktywności dzieci, Elbląg
Adresy eZasobów	Uzupełniające https://biology.ug.edu.pl/ - Strona internetowa UG

Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.